

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-503

07.10.2016

Голові Кіровоградської обласної
державної адміністрації

КУЗЬМЕНКУ С.А.

Шановний Сергію Анатолійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Яриніча К. В., оголошений на засіданні Верховної Ради України 7 жовтня 2016 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 3 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

вул. Грушевського, 5, Київ, Україна, 01008, тел.: (044) 255-95-86, ел. пошта: Yarynich.Kostiantyn@rada.gov.ua

№ 303-226 «29» вересня 2016 р.

**Голові Кіровоградської обласної
державної адміністрації**

КУЗЬМЕНКУ С.А.

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

(в порядку статті 15 Закону України «Про статус народного депутата України»)

*Щодо ініціювання розроблення
державної цільової програми
радіаційного і соціального захисту
населення м. Кропивницький та
проведення громадського обговорення
концепції програми*

Шановний Сергію Анатолійовичу!

Як народний депутат України, обраний по 99 виборчому округу Кіровоградської області, вимушений до вас звернутися з приводу складної екологічної ситуації, що склалася у зв'язку з видобуванням уранової руди в м. Кропивницькому, та вжиття невідкладних заходів для захисту мешканців міста від радіаційного впливу та пов'язаних з ним шкідливих чинників, а також поліпшення соціального захисту та збереження здоров'я населення обласного центру.

Протягом останніх десятиріч у соціально-економічному розвитку міста накопичилося багато проблем, які потребують невідкладного розв'язання. Населення міста змушене проживати в зоні радіаційного забруднення ґрунтів, води та атмосферного повітря, яке перевищує норми, встановлені Нормативами радіаційної безпеки України. Значною проблемою є утилізація та захоронення джерел іонізуючого випромінювання.

Так, м. Кропивницький є чи не єдиним містом в світі, що розташоване безпосередньо над копальнями уранових родовищ. Більше 30 років в місті функціонує «Інгульська» шахта Східного гірничо-збагачувального комбінату, на якій добувається уранова руда, здійснюється її первинна переробка, а її копальні проходять просто під житловими масивами.

Характерним для видобутку та переробки урану є значна кількість відходів, що являють собою джерела радіоактивного забруднення навколишнього середовища та містять в собі важкі природні радіонукліди, створюючи тим самим додаткове підсилення природного радіоактивного фону. Свої відходи шахта

скидає в річку Інгул. Високий рівень замуленості річки, яка до того ж протікає через все місто, ставить під загрозу санітарно-епідеміологічне та екологічне благополуччя місцевих мешканців.

Персонал, задіяний у видобутку й переробці уранової руди, а також населення, яке проживає на прилеглих до видобутку територіях, піддається одночасному впливу кількох радіоактивно-небезпечних факторів: радону, дочірніх продуктів його розпаду, рудного пилу, що призводить до значного перевищення допустимих доз опромінення та негативно впливає на навколишнє середовище та здоров'я населення міста. Порогові значення концентрації радону в окремих локальних ділянках міста в 20-50 раз перевищує нормативні значення. При цьому, видобуток урану проводиться вибуховим методом, під час якого у шахтах рівень концентрації радіоактивного газу зростає в тисячі разів, а тріщини і зсуви ґрунтів сприяють швидкому проникненню радону на поверхню.

Як наслідок, м. Кропивницький входить до трійки міст України з найвищим показником смертності від раку та кількості захворювань на злоякісні новоутворення, найпоширенішим з яких є рак легенів.

Загалом, з року в рік у місті погіршується демографічна ситуація, зростає захворюваність і смертність населення, зменшується народжуваність. Рівень онкологічної захворюваності, захворюваність на туберкульоз перевищує середньо обласні показники. Відмічається високий рівень вроджених аномалій у дітей. Також спостерігається зростання показника первинного виходу населення у працездатному віці на інвалідність внаслідок новоутворень та захворювань системи кровообігу. Жителі Завадівки, Кушівки та інших мікрорайонів міста, особливо ті, хто мають серцево-судинні або легеневі захворювання, постійно скаржаться на своє здоров'я внаслідок небезпечної екологічної ситуації, що склалася.

Жителі обласного центру глибоко занепокоєні відсутністю належних та дієвих знешкоджувальних заходів, спрямованих на вирішення радіологічної ситуації, що є грубим порушенням прав людей на безпечне довкілля. Численні скарги та звернення щодо складної екологічної ситуації, за словами заявників, залишаються без належного реагування.

Беручи до уваги шкідливий вплив іонізуючого випромінювання на стан здоров'я населення та загалом складну екологічну ситуацію, що склалася у зв'язку з видобуванням уранової руди в м. Кропивницькому, органи державної влади та місцевого самоврядування повинні вжити всіх належних заходів для захисту мешканців міста від радіаційного впливу та пов'язаних з ним шкідливих чинників, а також поліпшення соціального захисту та збереження здоров'я населення обласного центру.

Необхідне комплексне здійснення заходів для створення умов і досягнення в місті такого стану навколишнього природного середовища та соціального рівня, який забезпечить повноцінний розвиток усіх сфер життєдіяльності населення. У зв'язку з тим, що виконання такого роду заходів потребує значних фінансових ресурсів, вважаю за необхідне ініціювання розроблення державної цільової програми радіаційного і соціального захисту населення м. Кропивницький, яка повинна передбачати:

* створення та забезпечення постійного функціонування систем екологічного та радіаційного моніторингу;

- * поліпшення санітарно-гігієнічного та екологічного становища у місті, створення безпечних умов для життя і здоров'я людини;
- * забезпечення ранньої діагностики захворювань онкологічного характеру, серцево-судинної системи, органів дихання та травлення;
- * поліпшення соціального захисту та оздоровлення жителів міста, надання додаткової медичної допомоги дітям, вагітним жінкам і породіллям, громадянам, що мають пільги, визначені законодавством;
- * розвиток мережі лікувально-профілактичних закладів, установ соціального призначення та забезпечення їх функціонування;
- * проведення комплексу ремонтно-будівельних робіт, спрямованих на розбудову соціальної інфраструктури міста та поліпшення житлових умов мешканців міста.

Відповідно до ст. 50 Конституції України кожен має право на безпечне для життя і здоров'я довкілля та на відшкодування завданої порушенням цього права шкоди.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про державні цільові програми» (далі – Закону) державна цільова програма - це комплекс взаємопов'язаних завдань і заходів, які спрямовані на розв'язання найважливіших проблем розвитку держави, окремих галузей економіки або адміністративно-територіальних одиниць, здійснюються з використанням коштів Державного бюджету України та узгоджені за строками виконання, складом виконавців, ресурсним забезпеченням.

Відповідно до ст. 2 Закону однією з умов розроблення державної цільової програми є існування проблеми, розв'язання якої неможливе засобами територіального чи галузевого управління та потребує державної підтримки, координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Відповідно до ст. 6 Закону обласні державні адміністрації можуть ініціювати розроблення державної цільової програми, розробляти та проводити громадське обговорення концепції програми.

На підставі вищенаведеного, керуючись ст. 15 Закону України «Про статус народного депутата України», -

ПРОШУ:

З метою забезпечення захисту мешканців м. Кропивницький від радіаційного впливу та пов'язаних з ним шкідливих чинників, поліпшення соціального захисту та збереження здоров'я населення міста прошу ініціювати перед Кабінетом Міністрів України розроблення державної цільової програми радіаційного і соціального захисту населення м. Кропивницький та провести громадське обговорення концепції програми.

Про результати розгляду депутатського запиту та вжиті заходи прошу повідомити мене у встановлений законом строк.

При наданні відповіді прошу вказувати номер та дату депутатського запиту.

З повагою

Народний депутат України

К.В. ЯРИНІЧ
(посв. № 303)